

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@necr.gov.ua. веб-сайт: www.necr.gov.ua

03.05.2017

№

4698/17.2.1/7-17

на №

**Народному депутату України
Шиньковичу А. В.**

*Щодо тарифів на електричну енергію
для комунальних підприємств
водопровідно-каналізаційного
господарства Хмельницької області*

Шановний Андрію Васильовичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула Ваш депутатський запит від 13 квітня 2017 року № 167Р-04/387, надісланий листом Голови Верховної Ради України А. В. Парубія від 14 квітня 2017 року № 11/10-1505, та в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон) державна політика у сфері житлово-комунальних послуг базується на принципі забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги, на умовах самофінансування та досягнення рівня економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво.

Згідно з частиною другою статті 31 Закону виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

В свою чергу, НКРЕКП відповідно до покладених завдань забезпечує розгляд заяв та розрахункових матеріалів ліцензіатів НКРЕКП (у тому числі в Хмельницькій області) з метою встановлення економічно обґрунтованих тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) з урахуванням витрат на електричну енергію.

0070889

Крім того, НКРЕКП розроблено та затверджено постановою від 10 березня 2016 року № 302 Порядок формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, норми якого передбачають у випадку виникнення протягом звітного періоду різниці між фактичними витратами з оплати праці, сплати податків і зборів, витратами на придбання води в інших підприємств та/або очищення власних стічних вод іншими підприємствами, придбання електричної та теплової енергії, газу, що використовуються для технологічних та господарських потреб, і запланованими витратами на цей період врахування НКРЕКП коштів на компенсацію такої різниці (або вилучення необґрунтовано отриманих прибутків) шляхом включення до тарифів на централізоване водопостачання та/або водовідведення наступного планованого періоду у визначеному відповідно до цього Порядку розмірі.

Разом з тим повідомляємо, що Шепетівське комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства, Славутське управління водопровідно-каналізаційного господарства, які станом на сьогодні є ліцензіатами НКРЕКП у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, не звертались до НКРЕКП із заявами та розрахунковими матеріалами для встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) на плановий період 2016 року. Внаслідок такої бездіяльності підприємств і виникла різниця між фактичними витратами на електроенергію та витратами, передбаченими у діючих тарифах.

Шепетівське комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства та Славутське управління водопровідно-каналізаційного господарства звернулись до НКРЕКП із заявами та розрахунковими матеріалами для встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) на плановий період 2017 року. За результатами опрацювання наданих матеріалів НКРЕКП встановила, зокрема, Славутському управлінню водопровідно-каналізаційного господарства постановою від 26 квітня 2017 року № 551 тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення, постановою від 26 квітня 2017 року № 552 тарифи на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), у тому числі, з урахуванням витрат на електричну енергію. Зазначені постанови НКРЕКП наберуть чинності з дня, наступного за днем їх офіційного опублікування в газеті «Урядовий кур'єр».

Водночас, на засіданні НКРЕКП 26 квітня 2017 року були схвалені проекти постанов НКРЕКП, які, зокрема, передбачають встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), у тому числі з урахуванням витрат на електричну енергію, для Шепетівського комунального підприємства водопровідно-каналізаційного господарства.

Решта підприємств, зазначених у Вашому запиті, не є ліцензіатами НКРЕКП, а тому встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, послуги з централізованого постачання холодної води,

водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) цим підприємствам відповідно до статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» належить до повноважень органів місцевого самоврядування.

Щодо можливості встановлення окремих тарифів на електричну енергію для комунальних підприємств водопровідно-каналізаційного господарства Хмельницької області

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» одним із основних завдань НКРЕКП є, зокрема, реалізація цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг.

Законом України «Про електроенергетику» передбачено ринкове формування тарифів на електричну енергію.

Відповідно до Порядку розрахунку роздрібного тарифу на електричну енергію, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2011 року № 869, та Тимчасової методики розрахунку роздрібного тарифу на спожиту електроенергію, тарифу на передачу електроенергії місцевими (локальними) електромережами та тарифу на постачання електроенергії, затвердженої постановою НКРЕ від 06 травня 1998 року № 564, роздрібний тариф, за яким споживач оплачує спожиту електричну енергію, складається із:

закупівельної ціни електричної енергії на оптовому ринку електричної енергії та/або у безпосередніх виробників електричної енергії;

тарифу на розподіл (передачу) електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами відповідного класу напруги ліцензіата з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, на території ліцензованої діяльності якого перебуває споживач;

складової, яка забезпечує покриття витрат з постачання електричної енергії (тариф на постачання електричної енергії);

нормативних технологічних витрат у місцевих (локальних) електричних мережах.

Слід зазначити, що питома вага оптової ринкової ціни на електричну енергію (далі – ОРЦ) в структурі роздрібних тарифів складає близько 84 %, рівень якої залежить передусім від фактору зміни цін на первинні енергоносії – ядерне паливо, вугілля, природний газ, мазут. При цьому має місце значна залежність закупівлі первинних енергоносіїв від зовнішніх джерел постачання: 100 % ядерного палива, 75 % природного газу. ОРЦ формується відповідно до Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 03 березня 2016 року № 289, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 23 березня 2016 року за № 428/28558.

На сьогодні відповідно до законів України та нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України окремі групи споживачів мають знижені (порівняно з ринковими) тарифи на електроенергію, а енергопостачальні компанії – втрати, які виникають від різниці між ринковим і установленим (зниженим) тарифом.

З метою компенсації цих втрат та відповідно недопущення погіршення стану розрахунків на Оптовому ринку електричної енергії України

енергопостачальним компаніям надається компенсація втрат (дотації) від здійснення постачання електричної енергії.

Зазначена компенсація включається до ОРЦ та відповідно збільшує тарифи на електричну енергію для непобутових споживачів (промисловість, сільське господарство, залізничний транспорт, бюджетні організації та інші споживачі) на 20 – 25 %.

Таким чином, має місце перехресне субсидіювання споживачів, які сплачують за зниженими тарифами, за рахунок інших споживачів електричної енергії.

Поетапна ліквідація перехресного субсидіювання і вирівнювання тарифів на електричну енергію визначена в розділі XII Коаліційної угоди, укладеної учасниками коаліції депутатських фракцій Верховної Ради України VIII скликання.

Крім того, підпунктом 2 пункту 2 розділу VI Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» передбачена необхідність здійснення НКРЕКП заходів для застосування ринкових цін на електричну енергію для всіх категорій споживачів, крім визначених груп побутових споживачів.

Слід відмітити, що Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2016 № 294 та схваленою Верховною Радою України 14 квітня 2016 року № 1099-VIII, передбачено ліквідацію перехресного субсидіювання, забезпечення прозорості встановлення тарифів та ефективної системи надання адресних субсидій.

З 2005 до 2017 року на території України діяли єдині роздрібні тарифи на електроенергію, які визначались як середньозважена величина роздрібних тарифів, розрахованих енергопостачальними компаніями.

23 грудня 2015 року Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 1006 «Про внесення зміни до пункту 8 додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 та визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2005 р. № 745».

Зазначеною постановою Кабінету Міністрів України з повноважень НКРЕКП виключено повноваження щодо регулювання єдиних тарифів на електричну енергію, що відпускається для кожного класу споживачів, крім тарифів на електричну енергію, що відпускається на побутові потреби населення, населених пунктів та зовнішнього освітлення.

Таким чином, на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2015 року № 1006 було прийнято постанову НКРЕКП від 13 червня 2016 року № 1129 «Про затвердження Порядку ринкового формування роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається споживачам» (далі – Порядок), зареєстровану в Міністерстві юстиції України 31 серпня 2016 року за № 1199/29329, яка набрала чинності 01 січня 2017 року.

Слід зауважити, що проект Порядку було погоджено із заінтересованими державними органами: Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, Антимонопольним комітетом України та Державною регуляторною службою України. При цьому Антимонопольний комітет України звертав увагу

на те, що об'єктивно передумовою досягнення ринкового формування роздрібних тарифів є, зокрема, скасування практики перехресного субсидіювання.

Відповідно до Порядку з січня 2017 року розпочався поступовий відхід від застосування єдиних роздрібних тарифів на електричну енергію та перехід до ринкового формування роздрібних тарифів для споживачів з урахуванням граничного рівня підвищення тарифів у розмірі 3 % до рівня тарифів попереднього місяця (з метою недопущення одномоментного суттєвого зростання роздрібних тарифів для споживачів на території ліцензованої діяльності енергопостачальників з більш високими рівнями розрахункових роздрібних тарифів на відповідному класі напруги).

Зазначаємо, що відповідно до постанови НКРЕКП від 24 квітня 2017 року № 538 «Про ринкове формування роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається для кожного класу споживачів, крім населення, на території України», перехід до ринкового формування роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається для кожного класу споживачів, крім населення, на території України, завершено. З 01 травня 2017 року роздрібні тарифи на електричну енергію, що відпускається для кожного класу споживачів, крім населення, на території України, формуються ліцензіатами з постачання електроенергії за регульованим тарифом згідно з нормативно-правовими актами НКРЕКП.

Ураховуючи зазначене, встановлення окремих тарифів на електричну енергію для комунальних підприємств водопровідно-каналізаційного господарства Хмельницької області призведе до збільшення обсягів дотацій, поглиблення перехресного субсидіювання споживачів та підвищення рівня роздрібних тарифів для всіх інших непобутових споживачів ПАТ «Хмельницькобленерго», що суперечитиме напрямкам державної політики, зазначеним у Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, Коаліційній угоді та Законі України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України».

З повагою
В.о. Голови НКРЕКП

Р. Машляківський